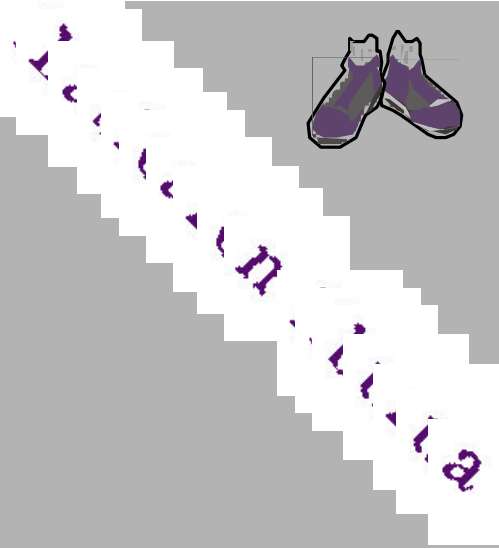
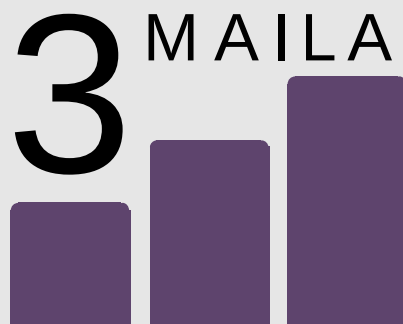

Bizioak bixigarri?

H E O K

I

g

a

r

a

HABE

EGILEAK:

Proiektuaren arduraduna:	Juxto Egaña (HABEko Hizkuntzaren Didaktika arduraduna)
Kudeaketa:	Joanba Bergara (HABEko Prestakuntza arduraduna)
Koordinatzaile didaktikoak:	Esther Isasa (HABEko teknikaria) Eskarne Lopetegi (HABEko teknikaria)
Partehartzaileak:	Joseba Arbelaitz (Hernaniko Udal Euskaltegiko irakaslea) Jokin Nazabal (Hernaniko Udal Euskaltegiko zuzendaria)
Diseinua eta maketazioa:	Olaia Ubeda Sabin Arzelus (HABEko teknikaria) Gemma Sarasua (HABEko idazkaria)

HABE Erakundeak eskerrak ematen dizkie Hernaniko Udal Euskaltegiari eta Udalari materialgintza proiektu honetan parte hartzerakoan agertu duten borondateagatik.

Gure esker ona ondoren aipatzen direnei hainbat material eta ideia hartzeko baimena eman digutelako.

Jaun eta Jabe telesaila, 5. atala: Kafea, kopa eta purua. ETB.

Alkoholzaletasunari buruzko elkarritzeta. Hernaniko Udal Euskaltegiko irakasleek grabatua.

1. Sarrera

1 . Lan-egitasmoa

4.or.

2 . Ikastunitatearen ibilbidea

4-5.orr.

2. Sekuentziak

A Sekuentzia

1 . jarduera: **Kafea, kopa eta purua**

6-10.orr.

2 . jarduera: **Apustua**

11-14.orr.

B Sekuentzia

3 . jarduera: **Bazkalorduan**

15-19.orr.

4 . jarduera: **Alkoholaren kontsumoa gure artean**

20-24.orr.

5 . jarduera: **Alkoholiko Anonimoak elkartea**

25-29.orr.

C Sekuentzia

6 . jarduera: **Oñaderra andre agurgarria**

30-32.orr.

3. Eranskinak

1 . Autoebaluazio-orria

33-34.orr.

1

Sarrera

1

Ikastunitate honetan guztiok ditugun bizio batzuez jardungo dugu: erretzea dela, edatea dela... Gaiaren inguruko zenbait elkarrizketa egingo ditugu lagunartean eta geure iritzia emateko aukera ere izango dugu.

Horretaz gain, prentsan ateratako zenbait inkesta eta "Akoholiko anonimoetako" kide bati egindako elkarrizketa ere irakurriko ditugu.

Azkenik, zenbait iradokizun eta aholku emanez, gutun bat idatziko dugu.

2

Ikastunitatearen ibilbidea

entzumena

irakurmena

mintzamina

idazmena

irratia

bideoa

A Sekuentzia

1. KAFEA, KOPA ETA PURUA

- Gaiari buruzko aurreikuspenak egin.
 - Bideoaren mezu orokorra ulertu.
 - Adjektiboak landu eta deskripzioak egin.
- (6.or)

2. APUSTUA

- Elkarrizketa-zatiak ordenatu eta ondorioak atera.
 - Egoera berria antzetzu.
- (11.or)

SARRERA

4

IKASLEAREN LIBURUA
• 3. MAILA

C Sekuentzia

6. OÑAEDERRA ANDRE AGURGARRIA

- Gaiari buruzko aurreikuspenak egin.
- Bideoaren mezu orokorra ulertu.
- Adjektiboak landu eta deskripzioak egin.

(30.or)

B Sekuentzia

3. BAZKALORDUAN

- Bideo-pasartean esango diren hitzak eta esamoldeak aurreikusi.
- Ikusitako egoera antzeztu.
- Testuan irakurritakoa komentatu.

(15.or)

4. ALKOHOLAREN KONTSUMOA GURE ARTEAN

- Testuaren ideia nagusiak idatziz jaso.
- Entzundako iritziarekin adostasuna/desadostasuna adierazi eta denen aurrean komentatu.

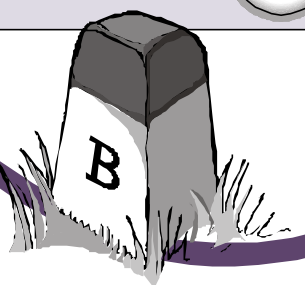
(20.or)

5. "ALKOHOLIKO ANONIMOAK" ELKARTEA

- Galderak irakurrita, erantzunak aurreikusi.
- Testuaren ideia nagusiak jaso.
- Egindako aurreikuspenak frogatu.

(25.or)

5

IKASLEAREN LIBURUA
• 3. MAILA

2

Sekuentziak

s e k u e **A** n t z i a

1 **jarduera** Kafea, kopa eta

Ikusiko duzun istorioan Joxeanek, "lehendakari" jaunak, eginahalak egingo ditu, *Gernika* koadroa Euskal Herrira ekartzen. Azkenean, lortu egingo du akordio bat Espainiako gobernuarekin. Bere emaztearekin, berriz, apustua egiten du, baietz astebete edan gabe pasa. Emazteak, bere aldetik, baietz astebete erre gabe eman.

- 1 • Hirunaka, saia zaitezte aurreikuspenak egiten.

☞ *Gernika* koadroa Euskal Herrira ekartzea dela-eta, zeren truke lortuko duela uste duzue?

☞ Zertan izango da Espainiako gobernuarekiko akordioa?:

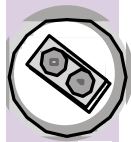
- Espainiako gobernuak dirua eskatuko du trukean
- Lehendakariak berak ekarri beharko du koadroa
 - Epe labur baterako izango da akordioa
 - ...

☐
☐
☐
☐

☞ Apostuak direla-eta, utziko al dio lehendakariak edateari? Eta emazteak erretzeari?

6

IKASLEAREN LIBURUA
• 3. MAILA

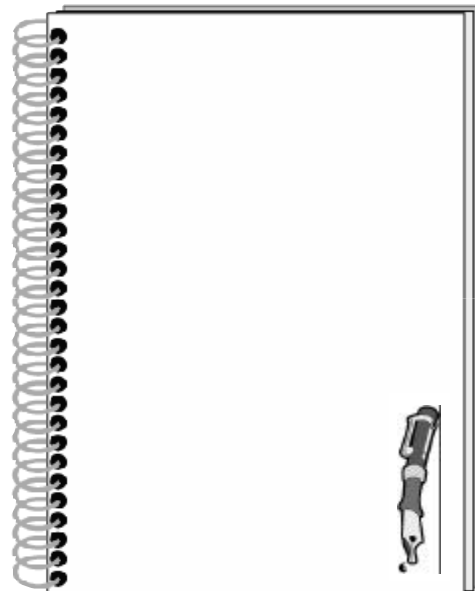

Kafea, kopa eta purua

- Baita ere, gai hau dela-eta, erretzea eta edatearena alegia, saia zaitezte bideoan esango diren hainbat esamolde atzematen:

- Orain, irakasleak bideoa jarriko dizue, jatorrizko istorioa ikusteko.
- Kusitakoaren arabera, erabaki ezazu ondoko esaldi hauek egiazkoak diren ala ez.

ESALDIAK	EGIA	GEZURRA
1. Eukenen ustez, kanpaina politikoan esandakoak ez dira bete beharrekoak.		
2. Lehendakari jaunak ez dauka bere burua alkoholikotzat. Zalantza-izpirik ere ez dauka, gainera.		
3. Gosalorduan lehendakaria oso urduri eta haserre agertu da. Halako batean, bere onetik ateratzen da Gernika koadroaren auziak oso kezkatuta daukalako.		
4. Gorkak ere astebeteko froga egin zuen, baina ez zuen inolako arazorik izan.		
5. Telesforo, apustuaren berri baduenetz, behin eta berriro saiitzen da lehendakaria zirikatzen.		
6. Jonek, lehendakari jaunaren alabak, asko maite du bere aita.		
7. Blankak uste du senarrari on egiten diola lehendakari izateak.		
8. Aho batez onartu zuten Espainiako gobernuan lehendakariaren proposamena.		

A Sekuentzia

- Hirunaka, irakur itzazue koadroan dauden esaldiak. Eztabaida itzazue zuen artean beren esanahiak. Gogoratzen al zarete nork eta zein unetan bota dituen?

ESALDIA	NORK?	NOIZ?
Koinak hau, gainera, ez da egunero ikusten diren horietakoa.	Joxeanek	Gobernu-Batzordean, M ^a Pazekin hizketan ari dela.
Baina horiek muturreko kasuak izaten dira.		
Benetan diot, jauna: Jerez hau primerakoa da gero!		
Bada, zu izanik...		
Erretzaile ez denak ere erre egiten du, zera eta gero.		
Hau da hau sasoia!		
Zirrosiak jota hil zenean ere letxuga-entsaladari kulpak botatzen segitzen zuen.		
Ze kalitate oneko urak dauzkagun Euskadin!		
Zuk ez duzu ura edateko gogorik izan, ezta zure ametsik gaiztoenetan ere!		

- Bideo-pasartean ikusitakoak bertan agertzen diren pertsonaiak nolakoak diren ere argitzen laguntzen digu, nahiz eta espreski ez esan nolakoak diren. Esaterako, nolakoa da, zure ustez, Blanka?

☐ alaia

☐ lotsatia

☐ edalea

☐ ...

Pertsonak deskribatzeko, beraz, adjektiboak erabiltzen dira. Sailka itzazu emandakoak bi zutabeetan:

traketsa	alaia	fin	triste	baldarra	irekia	trebea
azkarra	itxia	berekoa	alproja	ikas	eskuzabala	
zakila	agintezalea	arlotea	harroa	zarpaila	apala	
ezjakina	koittadoa	ergela	bizkorra	motela	ipurterrea	
txoriburua	iaioa	txolina	arduragabea	esanekoa	arduratsua	
	leiala	lasaia	narratsa	patxadatsua		

A Sekuentzia

- Hirunaka, deskriba itzazue ikusi dugun atalean azaldu diren pertsonaiak. Lehen ikusi ditugun adjektiboez balia zaitezte horretarako. Dena den, kontuan izan aipatu adjektiboak kualitateak definitzeko erabiltzen ditugula, eta ez ezaugarri fisikoetarako. Honelakoak, berriz, zuek erantsi.

PERTSONAIA		KUALITATEAK	EZAUGARRI FISIKOAK
	Joxean, lehendakari jauna.	Bromazalea, alaia...	Argala...
	Blanka, lehendakariaren emaztea.		
	Mari Paz, Barne sailburua.		
	Gorka, semea.		
	Teles.		
	Eukene, lehendakariordea.		
	Garbi, zerbitzaria.		

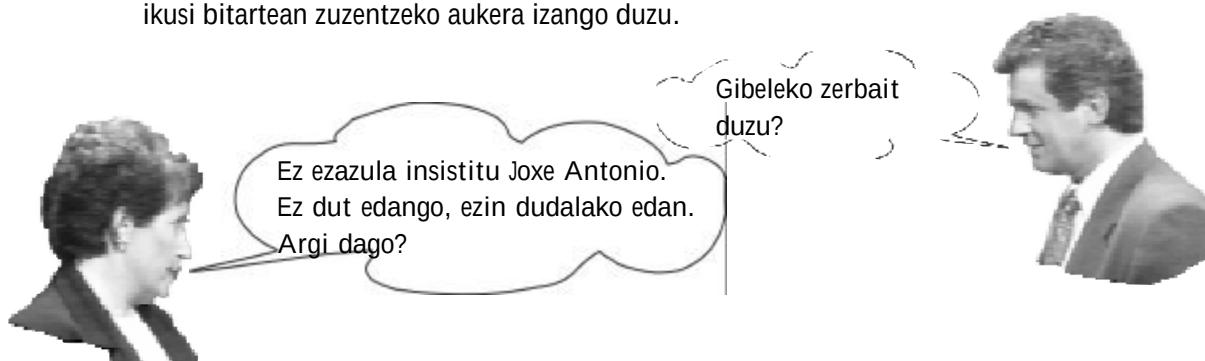

2 jarduera

Orain ikusiko duzuen sekuentzian, Mª Pazek esaten dio Joxeani alkoholikoa dela, eta saiatuko da, lehendakari jaunak berak ere, astebeteko proba egin dezala lortzen. Hartara, Joxeanek bere buruari erakutsiko lioke ez dela alkoholikoa.

- Hona hemen elkarriketaren idatzizko pasarte bat. Bikoteka antolatu dugu, baina bikote horiek desordenatuta daude, hasiera izan ezik. Ea lortzen duzun ordenatzea. Gero, sekuentzia ikusi bitartean zuzentzeko aukera izango duzu.

- **Mª Paz:** Bai, bai, bai... nohizbehinka kopatxo bat, txakolin bat edo beste, saio bitartean, eta Parlamentuko azalpenaren aurretik hartzen duzun ron-kubata.
- **Joxean:** Tira, tira, tira... jendeak hori baino gehiago edaten du hemen eta.

- **Mª Paz:** Zenbat denbora da ez duzula pasa astebete alkoholik edan gabe?
- **Joxean:** Zer esan nahi duzu?

- **Mª Paz:** Ez... agian bazarela esaten ari naiz... eta hori jakiteko sistema oso erraza da. Astebete alkohol-tantarik probatu gabe egotea.
- **Joxean:** Astebete?... a ze txorakeria! Nik aste osoak pasa ditut alkoholik probatu gabe... eta... ezta enteratu ere!

- **Mª Paz:** Alkoholikoa naiz.
- **Joxean:** Zu alkoholikoa?...Zu? Mª Paz alkoholikoa?... Bueno, bueno, bueno... ezta pentsatu ere! Ez da posible

A Sekuentzia

- **Mª Paz:** Horixe bera esaten zuen nire aitak eta egunean bi botila ardo edaten zituen. Eta bera bi basoerdi edaten zituelakoan... benetan sinistuta zegoen. Hil zenean ere, letxuga-entsaladari kulpa botatzen segitzen zuen.
- **Joxean:** Oso ondo... begira... mila duro apustu, baietz astebete pasa alkoholik edan gabe.

- **Mª Paz:** Horixe!... ez zara enteratu ez diozulako edateari utzi, ezta egun bakar batean ere!
- **Joxean:** Eta zuk nola dakizu?... nik oso ondo dakit zer edaten dudan eta zenbat edaten dudan.

- **Mª Paz:** Zenbat denbora da?
- **Joxean:** Tira, tira, tira... ni ez naiz alkoholikoa. Horixe bakarrik falta genuen. Alkoholikoa?... eguerdian bi basoerdi bazkaltzean, beste bi afaltzean, eta pontxe-kopa bat ohera joan aurretik. Eta kitto.

- **Mª Paz:** Alkoholikoak direla ez jakiteak ez du esan nahi ez direnik.
- **Joxean:** Bueno, bueno, bueno... zer esaten ari zara, ni alkoholikoa naizela?

- **Mª Paz:** Benetan?
- **Joxean:** Bueno, emakumea, bai.

- **Mª Paz:** Suposatzen dut, zuretzat alkoholiko batek aurpegia gorrituta eduki behar duela. Hor, marmarrez hitz egin, aldaroka edo balantzaka doan norbait dela. Hor, gibel-puskak lurretik uzten doan horietakoren bat. Bada, bai. Baina, horiek muturreko kasuak izaten dira... Guk, gehienok, jende normal eta errespetagarria izaten gara. Gure kopatxoarekiko loturaren susmorik ere ez dugunok, falta zaigun egunera arte. Ulertzen duzu?
- **Joxean:** Bai, bai, bai.

- Hirunaka, egindako lana alderatu, eta azken bertsioa zein izango den erabaki.

- ☞ Zein estrategiatzat baliatu zarete ordena zein den erabakitzeko?
Pasarte guztiak osorik irakurri ditugu
Hasierak bakarrik irakurri ditugu

☐
☐

...

- ☞ Aurkitu al duzue bi pertsonaiak esandakoaren arteko bestelako loturarik? Zein?
Galdera bati emandako erantzun zuzena da hurrengo esaldia.
Batak esandako zerbait hartuta, errepikatu eta segida eman dio besteak.
Denboraren erreferentzia ematen da galdera-erantzunetan.
Batak esandakoa besteak birfomulatu du.

☐
☐
☐
☐

...

- Zehaztu zuen erantzuna idatzian bertan aurkitu dituzuen esaldiak edo hitzak idatziz:

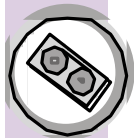

- Hirunaka, elkarriketa ikusita, galdera honi erantzuteko moduan zaudete: **nolakoa da Joxean eta M^aPaz-en arteko harremana?**

1	2	3	4	5	6	7	8
Ezezagunak dira.	Ezagunak dira.	Harreman gutxiko lankideak dira.	Lan harremana besterik ez duten lankideak dira.	Lankide onak dira.	Lankide eta lagunak dira.	Lagunak dira.	Lagun minak dira.

A Sekuentzia

- Zertan oinarritu zarete hori esateko? Berriz entzungo dugu zati hau eta lehen jarri duzuen islatzen duten esamolde, esaera edo espresioak idatzi behar dituzue tarte honetan.

M ^a Pazen aldetik	Joxeanen aldetik

- 2
- Egoera zertxobait aldatuko dugu oraingoan. Binaka, presta ezazue pixka batean egoera berriari dagokion elkarriketa, gero taldearen aurrean antzetzeko.

***Oharra:** Ez ahaztu! tartean jarri dituzuen espresio batzuk erabil ditzakezue, kontestu honetarako egokiak iruditzen bazaizkizue. Idatz itzazue paper batzuetan eta, hasi aurretik, pasa beste taldekideei. Besteek, zuen ikaskideek zein erabiltzen dituzten jasoko duzue. Saia zaitezte idatzitakoak ala beste batzuk erabili dituzten atzematen.

s e k u e **B** n t z i a

3 **jarduera** Bazkalorduan

- 1
- Orain ahotsik gabeko bideo-pasarte bat ikusiko duzue. Bertan, Gorka, Blanka eta Joxean ageriko dira bazkalorduan. Gorkak, semeak, igarri dio aitari astebetez edan gabe irauteko froga hori egiten ari dela eta...
 - Hirunaka, bideo-pasartearen arretaz ikusi eta asmatu zein hitz eta esamolde esango dituzten:

B Sekuentzia

- Orain, hiruron artean rolak banatu (Gorka, Joxean eta Blanka) eta azalduko den elkarrizketa prestatu beharko duzue, gero antzetzeko.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

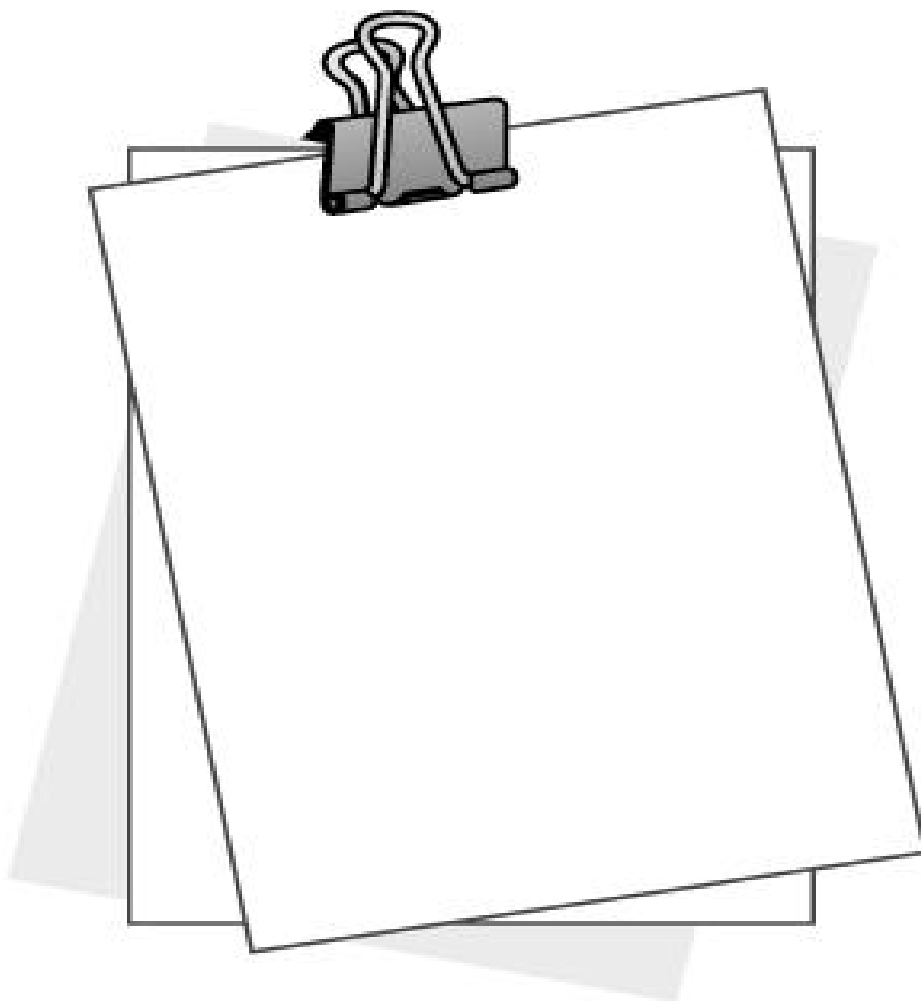

2

- Bideoa ahotsa eta guzti ikus-entzuingo duzue orain. Hirunaka, erantzun iezaiezue galdera hauei:

- ✓ Zein alde dago zuek prestatutakotik ikusi duzuenera?
- ✓ Gai berberak jorratu dituzte bideo-pasartean?
- ✓ Zuek aurreikusitako hitz eta esamoldeak erabili al dituzte?
- ✓ Diskurtsoa berdin antolatu al duzue? Zein alde dago batetik bestera?

- Zuen artean eztabaidatu eta ondorioak hemen jaso:

3 • •Ikusten duzunez, Joxeanek komeriak ditu edariari uzteko, baina alkoholikoa ote?

- Ikusten duzunez, Joxeanek komeriak ditu edariari uzteko, baina alkoholikoa ote?

MALT testa

MALT testa

[illegible]

- 1.** Azkenaldi honetan eskuak sarritan edukitzen ditu dardarka.
- 2.** Alditan, batez ere goizez, botalarria izaten du edo behintzat hortik gertu ibiltzen da.
- 3.** Inoiz, "biharamuna" gainditzeko, edaten hasi izan da goizetik.
- 4.** Aspaldi honetan bizitzako arazo eta zailtasunek oso nahigabetuta daukate.
- 5.** Bere kasuan ez da harritzeko gauza gosariaren edo hamaiketakoaren aurretik alkohola hartzea.
- 6.** Edari alkoholikoen kasuan, lehen tragoak jo ondoren, edaten jarraitzeko behar bizia sentitzen du batzuetan.
- 7.** Sarritan edukitzen du gogoan alkohola.
- 8.** Batzuetan alkohola edan du medikuak kontrakoa esan ondoren.
- 9.** Asko edaten duen garaian gutxiago jaten du.
- 10.** Lantokian jadanik errieta egin diote edan duelako, edota noizbait lanera joan gabe gelditu da bezperan gehiegi edan ondoren.
- 11.** Azkenaldi honetan bakarka edatea nahiago du eta izkutuan.
- 12.** Kolpean husten du edalontzia, eta besteek baino azkarrago.
- 13.** Sarritan kezka izaten ditu (errudun sentitzen da) edan ondoren.
- 14.** Gutxiago edateko sistemaren bat bilatu du. Esate baterako, ordu jakin baten aurretik ez edatea.

- [illegible]

- Zer da Joxean, zuen ustez, test honen arabera? Alkoholikotzat joko zenukete? Bete testa eta arrazoitu zuen aukera, baiezko eta ezezko erantzunak baremo posible batera ekarrita. Saia zaitezte zehazten zenbat baiezko eta zenbat ezezko erantzun behar diren pertsona bat alkoholikotzat jotzeko.
- Ondorioen berri emango diozue klaseari. Horretarako, jarri hirunaka, aukeratu bozeramailea eta presta ezazue azalpena. Bozeramaileek taldean hitz egindakoaren berri eman eta denon artean komentatu.
- Talde handian, lortutako emaitzak alderatu eta komentatu. Zer deritzozue testari?

- ✓ Balekoa izan al daiteke bat alkoholzalea den ala ez esateko?
- ✓ Honelako testak baliagarriak iruditzen zaizkizue?
- ✓ Neurtu nahi dutena neurtzen al dute?
- ✓ Zer iruditzen zaizkizu testak, orokorrean?
- ✓ Zenbateraino dira testak objektiboak?

- •Bukatzeko, aldera ezazue zuek esandako guztia eta egindako baremoa irakasleak duenarekin.

4 **jarduera** Alkoholaren kontsumoa gure artean

1

- Irakasleak bi taldetan banatuko zaituzte eta fitxa bana eman. Irakur ezazu egokitu zaizun fitxa. Saia zaitez bertako informaziotik hainbat ondorio ateratzen (ideia nagusiak) eta idatziz jasotzen.

- 2 • Zinta bat entzungo duzu orain. Bi lagun (Maite eta Izaskun) alkoholzaletasunaren gainean bere iritzia ematen ari dira. Arretaz entzun, gero zuk beste hainbeste egin beharko duzu eta. Ondoren, azaldu esan dutenarekin zertan zauden ados eta zertan ez.

	ADOS	AURKA
Maite		
Izaskun		

B Sekuentzia

- Denen aurrean komentatu zure erantzunak.
- Har ezazu irakasleak emango dizun transkripzioa eta aztertu honako esponente hauetatik zein erabili dituzten *amore eman* eta *iritzia kontrajartzeko* eta azpian duzun taulan azpimarratu.

Amore emateko	Iritzia kontrajartzeko
Nola ez? Halaxe da Ukaezina da Egia da Onartu beharrekoa da Onartu behar dut Begien bistakoa da hori Onartzen dut Bat nator zurekin Ez dut ukatuko Hala badiozu Zuk esaten baduzu Puntu honetan zurekin bat nator Zuk esan bezala	Hala eta guztiz ere Baina Dena den Aldiz Ordea Hala ere Halere Horrek ez du esan nahi

- Aukera itzazu aurreko taulatik lau pabost eta berridatzi Maitek eta Izaskunek esandako zenbait esaldi. Horretarako, erabil itzazu taulan ageri diren beste zenbait. Esaterako:

Ba, hainbestearaino ez da izango. Beste herrietan ere asko edaten da.

Begien bistakoa da hemen askotxo edaten dela. Horrek ez du esan nahi, ordea, hemen inon baino gehiago edaten denik, izan ere...

1.

2.

3.

4.

5.

3 • •Baieztapen eta iritzi hauek azter itzazue launaka.

- ✓ Garrantzizkoak dira (bai/ez)
- ✓ Ados zaudete/ez zaudete ados iritziarekin
- ✓ Zein aukeratuko zenituzkete zuen inguruko egoera adierazteko...

- ✓ Lehen poteoa, orain, berriz, asteburuetako parrandak.
- ✓ Ospakizun guztietan alkohola beti hor izaten da.
- ✓ Hemengo ohiturak / Beste herrialdetakoak.
- ✓ Parrandak alkoholik gabe berdinak dira.
- ✓ Estatu Batuetan mendearen hasieran jarritako "Lege lehorra" ezarri beharko litzateke.
Hartara, kitto alkoholismoaren arazoa.
- ✓ Gure gizartean ohiturek halako pisua dutenez, ezinezkoa da alkoholik gabe bizitzea.
- ✓ Alkoholikoa denak ondotxo daki badela, normalean arazo handiak izaten dituelako.
- ✓ Alkoholikoa dena ez da gauza izaten eguneroko zereginak behar bezala burutzeko.
- ✓ Egunero neurritz edateak ez du kalterik egiten, mesede baizik.
- ✓ Poteoa desagertzeaz dagoen ohitura bat da.
- ✓ Hobe da egunero basoerdi batzuk edatea, eta ez astebururo jo eta ke konbinatuak hartzen ibiltzea.
- ✓ Egunero, baina gutxi edaten duena ezin da inolaz ere alkoholikotzat hartu.

- •Ondoren, aukeratu bozeramaile bat, zenbait ohar har ditzan. Zeuen taldean esandakoaren berri besteei emango die gero. Bozeramaile guztiek esandakoa aztertuko dugu denon artean, irakasleak esango dizue nola.

5

jarduera

Alkoholiko Anonimoak
Elkartea

1 Oraingoan, *Alkoholiko Anonimoak* elkarteko batekin egindako elkarrizketa irakurtzeko aukera izango duzu. Dena den, irakurri aurretik hauxe egin beharko duzue:

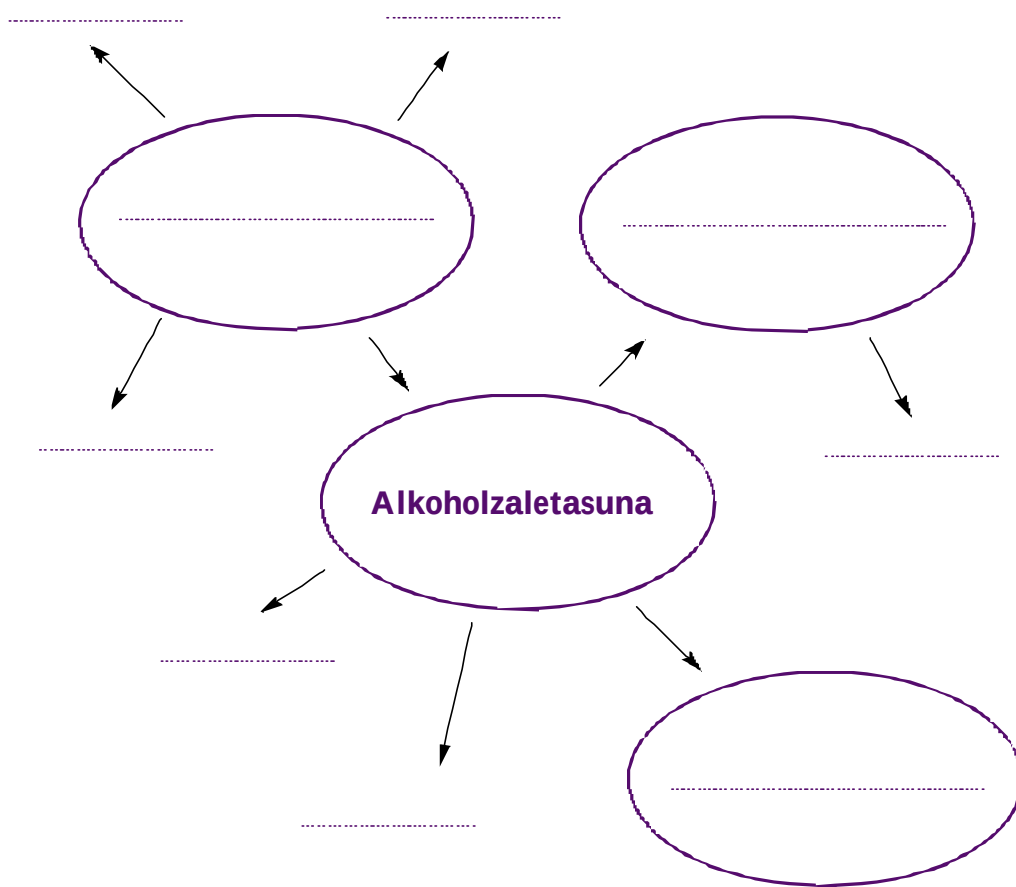
- Hona hemen kazetariak *Alkoholiko Anonimoak* elkarteko kideari egindako galderak. Jar zaitezte elkarteko kidearen tokian eta saiatu erantzuten, hirunaka.

- 1.** Zer da Alkoholiko Anonimoak?
- 2.** Nola planifikatzen dituzue bilerak?
- 3.** Alkoholiko baten eta alkoholiko ez den baten muga non jar dezakegu?
Esan nahi dut, nori dei dakioke alkoholiko eta nori ez?
- 4.** Zer egiten du alkohol gehiegikeriak?
- 5.** Zerk bultzatu zintuen edatera lehendabizi eta uztera gero?
- 6.** Gaitz hau hereditarioa al da?
- 7.** Batzuetan argitaratu izan da lan-istripu gehiegi daudela fabriketan.
Ba al du honek zerikusirik alkoholarekin?
- 8.** Drogadikto denak baditu toki berezi batzuk desintoxikazio prozesua aurrera eramateko. Gauza bera esan al genezake alkoholiko batez?
- 9.** Psikiatrikoak lan egiten ahal du?
- 10.** Erraz gaintitzen al du alkoholiko batek bere gaixotasuna, tratamenduan jarritz gero?
- 11.** Familiak laguntzen al dio alkoholikoari?

B Sekuentzia

- Testua irakur ezazu, eta saia zaitez beharrezko diren hitz gakoak erabiliz, ondorengo mapa semantikoa osatzen.

ALKOHOLIKO ANONIMOKO ELKARTEKOEKIN HIZKETAN

ALKOHOLIKO ANONIMOAK ELKARTEKOEKIN HIZKETAN

Zer da Alkoholiko Anonimoak?

Alkoholiko Anonimoek alkoholarekiko daukaten problema konpondu ahal izateko beren esperientzia, sendotasuna eta itxaropena konpartitzen dituzten gizonezko eta emakumezkoen artean osaturiko komunitate bat da, baita alkoholaren menpekotasuna gainditu ez dutenei laguntza eskaintzen saiatzen dena ere.

Nola planifikatzen dituzue bilerak?

Aurrena zer edo zer irakurtzen dugu gure esperientzia idatzia dagoen literaturatik. Gero bakoitzak bere iritzia botatzen du eta gure laguntzarekin bat besteengan moralki apoiatuz laguntasun horrekin gainditzten dugu gure problema, edan gabe irauten dugularik.

Alkoholiko baten eta alkoholiko ez den baten muga non jar dezakegu? Esan nahi dut, nori dei dakioke alkoholiko eta nori ez?

Berak ikusi behar du. Guk ezin diezaiokegu pertsona bati esan alkoholiko den ala ez. Guretzat alkoholikoa alkoholaren dependentzia duena da. Ez da beharrezkoa asko edatea. Izugarriko edaleak direnei medikuak neurtzeko edo uzteko alkohola esango balie eta haiek problemarik gabe edateari uko egingo baliote, honek esan nahi izango luke ez liratekeela alkoholaren beharrean izango. Alkoholiko den batek ezin ahal izango luke hori egin. Behin Arantzazun baserritar bati galdetu nion ea lortu zuen inoiz bi kopa edatea eta berak ihardetsi zidan bi ez ezik hamaika ere bai. Berririo egin nion galdera eta berak erantzun zidan ezina zela bi bakarrik edatea. Gixajoa, jakin gabe, gure gremiokoa zen.

Zer egiten du alkohol gehiegikeriak?

Denek ez dute berdin erantzuten. Batzuk hasten dira etxean haserre biziarekin, koadrilan ere nabarmentzen dira jenio biziz jartzen direlako, gero gauean loa galtzen hasten dira, askotan goranahiak dituztelarik. Klinika aldetik alkoholiko bat nabarmentzen da gripe, bronkitis edo hezur bat hautsia duenean. Kasu berezi horietan ospitalera eraman behar zaie eta ospitalean alkoholik zerbitzen ez denez, alkoholiko denak gorputzean horren eza sentituko du. Orduan gorputzak bi erantzun eman ditzake: bata izerdia, egon-eza eta bestea "delirium tremens", heriotzako koadroa, hain zuzen ere.

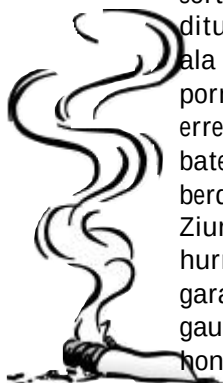

Zerk bultzatu zintuzten edatera lehendabizi eta uztera gero?

Pertsona bat desesperaturik bizi denean alkoholari irekitzen dizkio ateak. Nere kasuan erabat akonplejatuta bizi nintzen eta konturatu nintzen ardoa edanez gero gauza nintzela konplejoak alde batera uzteko. Edatera eramaten gaituena desberdina da kasu gehienetan; baina denontzat berdina dena zera da, heldu-gabetasuna. Gero une batean eta jakin gabe nola, bonbila bat pizten zaizu barruan eta egiten ari zarena garbi ikusten duzu, bizitza berri bat eramateko gogoak berpizten zaizkizularik.

Gaitz hau hereditarioa al da?

Hemen giroak garamatza edatera, dena alkoholaz ospatzen da eta alkoholak adizioa sortarazten du zenbait kasutan. Orain, bat heldugabea delako, edo familiarekin problemak dituelako, dena alkoholarekin ospatzen da. Zuretzat zer da normalagoa: pelotazoak edatea ala porruak erretzea? Orain galdera berbera egingo dut porruaz. Nola iristen gara porruaren kontaktora? Begira: koadrila batean baten bati bururatzen bazaio porrua erretzea, denok erreko dute porru zerri hori. Alkoholarekin ere. Taberna batera sartu eta batek eskatuko du txuria, besteak beltza, beste batek Gin-Kas, eta nik, bada, nik ura berdin! Zer gertatzen da? Nire lagunek esango didatela ea eroa nagoen ura eskatzeagatik. Ziur egon hurrengo tabernan ez dudala urik eskatuko. Bi gauza gerta daitezke: edo hurrengo egunean ez duzu tabernarik bisitatzen edo alkohola edaten duzu. Horrela iristen gara alkohola edatera konturatzeke, ohituraren poderioz. Behin ardoaren zelaian gaudenean denok bustitzen gara leporaino, ahal duenak igeri egiten du eta ezin duena hondora erortzen da.

Batzuetan argitaratu da lan istripu gehiegi daudela fabriketan. Ba al du honek zerikusirik gure gaurko protagonistarekin?

Dudarik gabe. Asteburuetan alkohol gehiegi edaten duen tipo batek ezin ditzake edaten ez duenaren erreflejoak eduki eta zenbait fabriketan erreflejo azkarrak eskatzen dira zenbait lanpostu arriskutsutan.

Drogadikto denak baditu toki berezi batzuk desintoxikazio prozesua aurrera eramateko. Gauza bera esan genezake alkoholiko batez?

Euskal Gobernuak herri askotan modulo batzuk jarri ditu. Diputazioaren laguntzaz. Modulo hauek erabiltzen dira aurreko profilaxia edo hezkuntza egiteko. Leku hauetan daude: Irunen, Erreterian, Donostian bi, Tolosan, Beasainen, Zumarragan, Arrasaten eta Eibarren. Milioi asko gastatu dira, gertatzen dena ez dutela nahiko propagandarik egin eta okasioa aprobetxatu nahi dut Argiaren orri hauetatik deia zabaltzeko jendea enteria dadila non dauden kokaturik zentru horiek.

Psikiatrikoak lan egiten ahal du?

Horiek ez dute ezertarako balio. Eroetxe batera pertsona bat eramaten baduzu sendatzeko, bukatuko da sartu zenean baino eroago. Psikiatrikoarekin berdin gertatzen da, nahaskuntza gehiegi dagoelako, gaixotasun bakarra sendatzeko erabiltzen ez direlako.

Erraz gainditzen du alkoholiko batek bere gaixotasuna tratamenduan jarritz gero?

Bi kasu daude. Bere borondatez joaten direnena eta familiak behartua joaten direnena. Lehenak sendatzen diren bitartean ezin dezakegu berdina esan bigarrenaz. Hala ere, alkoholarena bizi guztiko borroka bat da.

Familiak laguntzen al dio alkoholikoari?

Egia esan, familia askok ez du problema ondo ulertzen, bai besteengandik izkutatu nahi duelako bai kristoren bronkak botatzen dizkiotelako. Horretarako, familiak hobeto uler dezan problema, bi motatako erakundeak martxan daude dagoeneko: "Al Anom" izenekoan senarrak, emazteak edo lagunek parte har dezakete, "Al Ateen" izenekoak alkoholikoen seme-alabentzat pentsatuta dago.

Alkoholikoak izango ote garen zalantzarekin utzi gaituzte gure lagunek.

Hala ere, azkeneko iritzi bat eman nahi izango nuke. Onartzen badugu, zientziak onartzen duen bezalaxe, pertsona bat duala dela, jarraian konturatuko gara zerbaitek failatzen duela tratamenduak ematerakoan. Medikuek pertsonaren atal materiala besterik ez dakite tratatzen eta hau zenbait kasutan bakarrik. Zoritxarrez ez dakite pertsona bat gaixotzen denean oreka bat galtzen duela, materia eta kosmikoarena hain zuren ere, hau dela medio, era guztietako tratamenduek arrakasta eduki zezaten materia ez denaren atal hori oso kontuan hartu beharko lukete.

UREDERRA
Argia, 1.047 zenb.

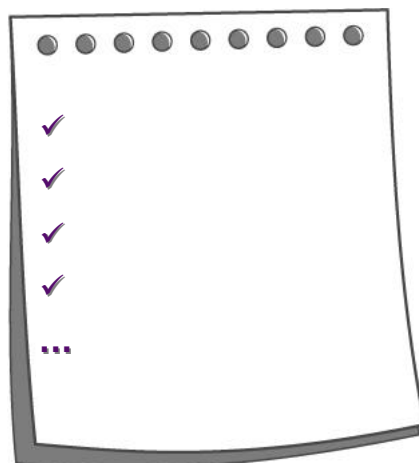
- Hirunaka, aldera itzazue jasotako ideia nagusiak.

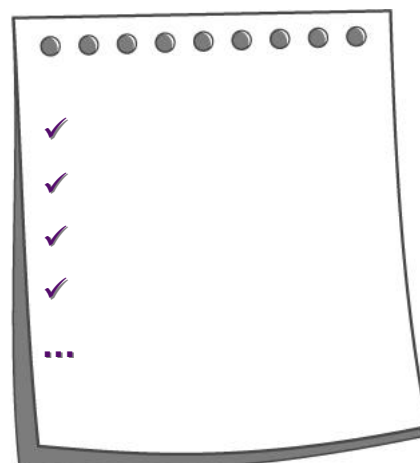
6 **jarduera** Oñaederra andre agurgarria

1 Jo dezagun *Alkoholiko Anonimoak* elkarteko lehendakaria zarela. Orintxe jaso berria duzu Oñaederra andrearen gutuna. Bera etsita dago etxeko egoera gero eta larriagoa delako. Senarra lanean ari bada ere, eta denek pertsona errespetagarritzat badute ere, askotxo edaten du. Ondorioz, gero eta haserrekorrago dabil. Batzuetan, gainera, bere erantzukizunez ahaztu-edo egiten da. Eta nahikoa arduragabekoa da bere jarrera oro har. Emaztea, Oñaederra andrea, gero eta kezkatuago dago. Bere ustetan, senarrari burutik pasa ere egin ez arren, alkoholikoa da edo alkoholikoa izateko bidean dago. Lehenbailehen jarri nahiko lioke erremedioa egoera honi. Hori dela-eta, zuregana jo du laguntza eske.

- Zure aldetik Oñaederra andreari erantzutea erabaki duzu eskutitz bat idatziz. Idazten hasi aurretik, presta ezazu zer eta nola idatzi behar duzun. Hasteko, aurreko jardueran mapa semantikoan jasotako informaziotik aukera ezazu zure ustez interesgarriena izan daitekeena eskuartean duzun eginkizun hau burutzeko

- Eskutitzaren egitura gogoan, berau osatzeko egokitzen jotzen dituzun ideiak erantsi aurreko zerrendari:

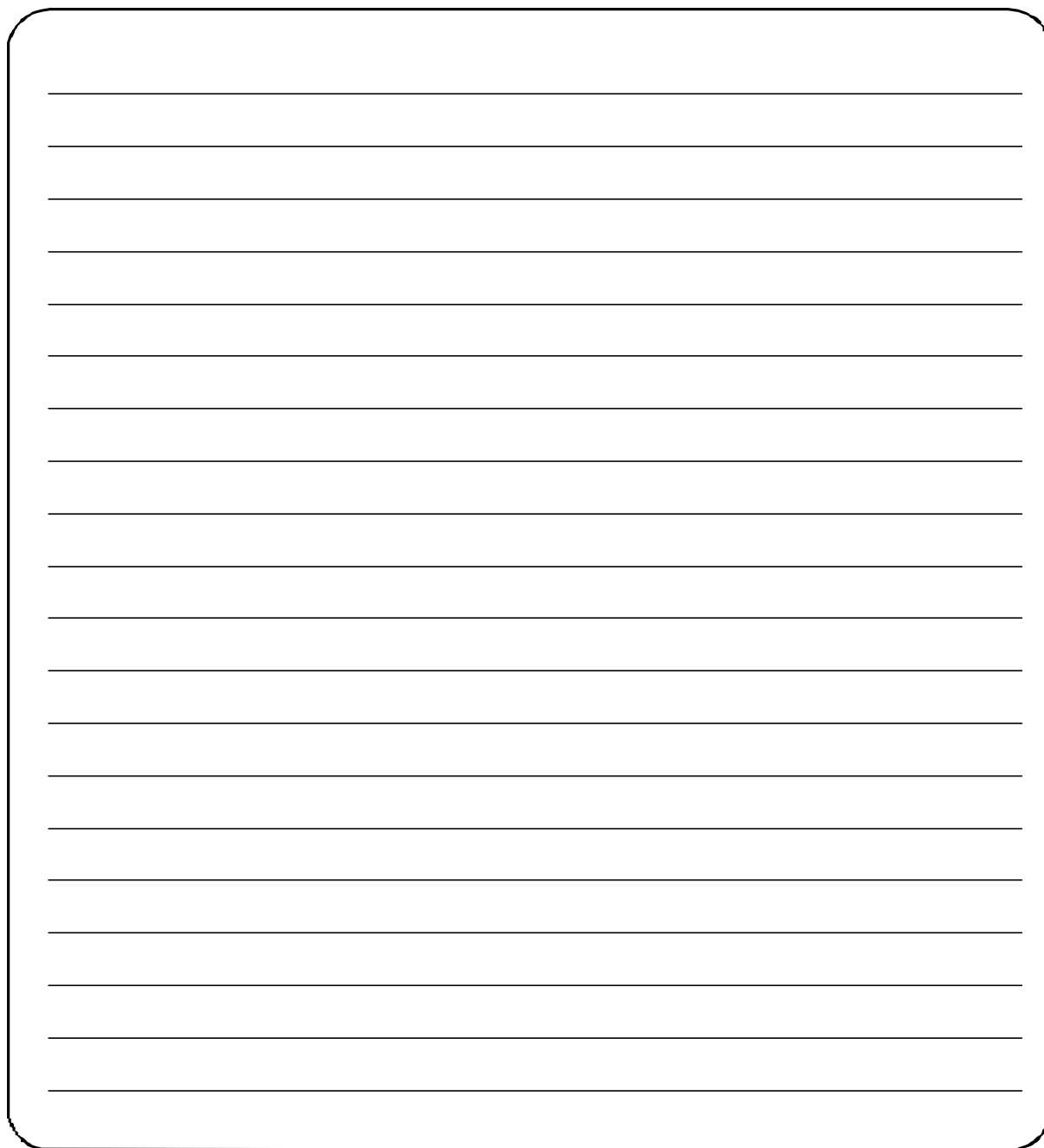
- [illegible]

-

- [illegible]

C Sekuentzia

- Eskutitza bukatzen duzunean, truka ezazu aurretik egindako eskemarekin batera, beste ikaskide batek egindakoarekin. Eskema aurrean duzuela, testua eskemari lotzen zaion aztertuko duzue, baita koherentea den ala ez. Atera dituzuen ondorioak elkarri esan.

1. Autoebaluazio-orria

- Ikastunitate honetan hainbat puntu landu ditugu. Marka ezazu gurutze batez, zure ustez egiten gehien kosta zaizuna:

Mintzamenean:

Kontesturako errejistro egokia erabiltzea. (2. jarduera)

☐

Kontesturako esamolde egokiak erabiltzea. (3. jarduera)

☐

Entzumenean:

Mezu orokorra ulertzea. (1. jarduera)

☐

Kontestua ateratzeko munduko ezagutza orokorraz baliatzea. (3. jarduera)

☐

Entzun aurreko predikzioa egitea. (4. jarduera)

☐

•

Gai baten inguruko informazio berezia ateratzea. (1. jarduera)

☐

Irakurmenean:

Testuan ematen den arrazonamenduari erreparatzea. (2. jarduera)

☐

Mapa semantikoa osatzea. (5. jarduera)

☐

Testuaren informazioa jasotzea, grafikoaz baliatuz. (4. jarduera)

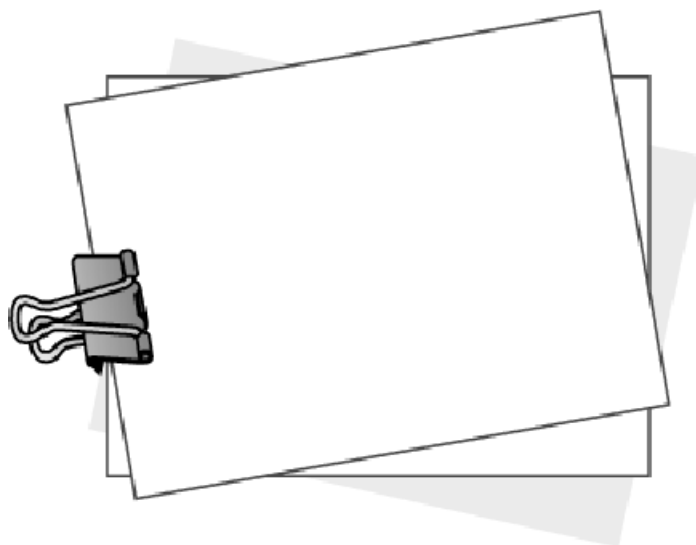
☐

Idazmenean:

Testua antolatzea (6. jarduera)

☐

- Zein hitz ikasi dituzu? Idatz itzazu gogoratzen dituzunak:

- Orain badakizu zer errepasatu behar duzun. Tira, plan txiki bat egingo dugu.

Jar itzazu errepasatzeko egingo dituzun bi gauza. Horretarako, bete koadro hau:

Zera egingo dut:	Noiz?	Zenbat denboraz?	Non?	Norekin?

Ikastunitate honetan hiru puntu nagusi jorratu nahi ditugu:
Lehenengoa, erregistro formala eta informalaren arteko aldeak; bigarrena, iritzia emateko
hainbat baliabide eta hirugarrenik, testu bat modu egokian nola antolatu.
Bide horretan bizio txiki eta handiak izango ditugu mintzagai.

HABE

